

HNIEZDO 3/2019

Časopis veriacich RKC farnosť Hniezdne s filiálkami Forbasy a Kamienska 20.1.2019

Historická fotografia Kostola sv. Bartolomeja. Na oltári svietia elektrické sviece, visí už aj elektrický luster. Obec bola elektrifikovaná v roku 1947. Fotografia teda bude z obdobia rokov 1947 až 1953. Pravdepodobne pri oltári stojí Ignác Žemba (kaplán v Hniezdom 1950-1953), ktorý organizoval zakúpenie sochy "Zlatej" Panny Márie a krištáľového lustra z kaštieľa v Markušovciach.

1969: Liturgická komisia o kostole

Je to až neuveriteľné, čo navrhovala Diecézna liturgická komisia, ako posunúť interiér nášho Kostola sv. Bartolomeja. Dokument som nepoznal, dostal sa mi do rúk len nedávno. Som preto hrdý na to, že nami uskutočnené práce v interiéri kostola v roku 2017 sú absolútne v línii odporúčani múdrych ľudí (ide o osobnosti v pravom slova zmysle) spred 50-tich rokov.

9. júla 1969 Diecézna liturgická komisia (Ing. arch. Štefan Hatala, prof. Jozef Kútnik Šmálov, Dr. Ladislav Hanus, v prítomnosti správcu farnosti Jána Slávika) posudzovala aktuálny stav Kostola sv. Bartolomeja.

Komisia schválila novú menzu, prenosný oltár. Oltárny obraz sv. Bartolomeja navrhla umiestniť nad vstup do sakristie.

Tiež navrhli odstrániť mriežky (šrámk) v svätyni. Ľavý neobarokový oltár Zvestovania Pána mal byť nahradený pôvodným barokovým oltárom, prepožičaným týmto kostolom do auly seminára v Spišskej Kapitule. Barokové oltáre v bočných

výklenkoch lode majú zostať v pôvodnej forme. **Majú byť spred nich odstránené "dodatočne tam a neorganicky postavené sochy Lurdskej Panny Márie, Panny Márie s dieťaťom a socha Božského Srdca".**

Priestor okolo nového oltára **má byť očistený od všetkých tam nepatriacich predmetov**, napr. spovedníc. Sedadlá kňaza sa mali umiestniť za menzu. **Drevené nábytky mali byť vyrobené z jednotného dreva.**

Komisia hodnotila kostol ako pochmúrny a ošúchaný, odporúčala novú maľbu, z bočných barokových pilierov mala byť odstránená imitácia

mramora, aby boli odspodu po hlavicu maľované jednotne hladko. Hlavice môžu byť pozlátené. Z klenbového priestoru nech sú odstránené príbohaté ornamenty. Kostol nemá byť maľovaný, ale tónovaný, s riedko umiestnenými výjavmi a liturgickými symbolmi. Vnútro kostola sa tak odľahčí. Dosiahne sa ľahký, vzdušný a svetlý priestor.

Pre poľudštenie kostolného priestoru komisia odporúčala **"ústredné kúrenie umiestnené v podlahe"**.

Toto posúdenie a zápisnica z obhliadky komisie na mieste sa udialo pred päťdesiatimi rokmi, v roku 1969.

Peter Oleksák
Z pripravovanej publikácie o Kostole sv. Bartolomeja

Krátke zamyslenie

Je začiatok roka. Skončil sa starý, začali sme nový a nevieme, čo nám prinesie. V živote človeka sú chvíle, ktoré zostávajú v pamäti navždy. Napríklad narodenie dieťaťa. Je to veľká radosť celej rodiny a zvlášť, ak nám ho Pán Boh požehná po dlhých rokoch hľadania a čakania. Stane sa vyčúreným, aj keď nastanú problémy pred jeho narodením. Vtedy pochopíte, o aký dar môžete prísť. Sú chvíle v živote, keď stretnete človeka, o ktorom si myslíte, že on je ten pravý. Ten, s ktorým dokážete žiť. Zrazu nastane zlom, všetko sa rúca pred vašimi očami. Vy zistíte, že nemôžete nič urobiť. Nejde to. Zatvorí pred vami dvere. Vtedy človek začne hľadať zmysel života. Sú chvíle v živote človeka, keď od nás odchádza človek navždy. Človek, s ktorým ste strávili časť života, prechádza ťažkým utrpením a vedie vás, až cez prah smrti. Vtedy pochopíte, čo vám zanecháva, ake nesmierne bohatstvo - silnú vieru v Boha, silu modlitby, ktorá zdolá každú bolesť v spojení s Kristom a život naplnený skutkami. *Anička Jurcová*

PRIKÁZANÉ SVIATKY 2019

1 JANUÁR Panny Márie Bohorodičky	6 JANUÁR Zjavenie Pána (Traja králi)	30 MÁJ Nanebovstúpenie Pána	20 JÚN Najsvätejšie Kristovo Telo a Krv	29 JÚN Svätých Petra a Pavla, apoštolov
15 AUGUST Nanebovzatie Panny Márie	1 NOVEMBER Všetkých svätých	25 DECEMBER Narodenie Pána	+ CELÝ ROK každá nedeľa	

Saletini Rozkvet
PAMÄTAJ, ABY SI DEŇ SVIATOČNÝ SVÄTIL...

Pastoračná rada farnosti Hniezdne srdečne pozýva farníkov, rodiny s deťmi a seniorov na

FAŠIANGOVÉ POSEDENIE PRI HUDBE A TANJI 16.2.2019

Začneme o 15:00 svätou omšou v kostole sv. Bartolomeja a budeme pokračovať zábavou o 16:00 v kultúrnom dome v Hniezdom.

Vstupné: 15 eur/dospelá osoba
7 eur/dieťa od 7 rokov

V cene vstupného je zahrnutý prípitok, večera, káva a zákusok, kapustnica

Vstupenky si môžete zakúpiť u p. Anny Kriššákovej a p. Janky Fidermákovvej

1945: Prechod frontu a činy víťazov

Front prechádzal cez Gňazdá v stredu **24. januára 1945**. Jednotky Červenej armády odvážali značnú časť hnutel'ného majetku, ktorý sa v uprázdnených hospodárstvach po evakuovaných Nemcoch nachádzal (potraviny, cenné predmety, zvieratá). A odvážali nielen majetok, ale aj ľudí. Ruským vojskom, resp. NKVD, boli do Ruska (na Sibír) odvečení na nútené práce takmer 10.000 občanov Československa, väčšinou Slovákov.

Na fronte padlo šestnásť hniezdňanských občanov, ale viac ich bolo po vojne odvečených na Sibír. Podľa zoznamu, ktorý vytvorilo veliteľstvo národnej bezpečnosti v Starej Ľubovni (v roku 1946) boli z Gňazd odvečení: **Krupka** Teodor, tesár (odvečený 28.2.1945 do Alagur, Kaukaz), **Hobor** Ján, robotník (odvečený 28.2.1945 do Sverdlovsk), **Nigrini** Celetin, roľník (odvečený 28.2.1945 do Nuzal, zomrel 6.6.1945), **Rab** Ján, kožušník (odvečený 28.2.1945), **Rab** Bernhard, kožušník (odvečený 28.2.1945), **Rab** Robert, krajčír (odvečený 26.2.1945 do Nuzal, zomrel 6.6.1945), **Klein** Konrad, roľník (odvečený 28.2.1945 do Alagur, Kaukaz), **Klein** Andrej, drevomanipulant (odvečený 28.2.1945 do Alagur, Kaukaz), **Korsch** Anton, roľník (odvečený 28.2.1945 do Sverdlovsk, kde zomrel), **Korsch** Paulina, roľníčka (odvečená 28.2.1945 do Sverdlovsk), **Danielovič** František, roľník (odvečený 28.2.1945 do Alagur, Kaukaz).

Farár v Gňazdách, Andrej Trunik, vo svojom liste č. 139/1946 zo 4. februára 1946 (v archíve RKC farnosť Hniezdne) menuje aj ďalších zavlčených na Sibír: **Rab** Ján, **Olešák** František, **Krupka** Jozef, **Simonik** Tomáš,

Kožik August, **Rab** Ján, **Klein** Aladar, **Klein** Edita, **Hobor** Alžbeta. Zrejme ide o päť osôb, ktoré sa do roku 1946 z Ruska vrátili, štyria zahynuli v kaukazských baniach na olovo a ostatní sa vrátili domov v roku 1949.

Deportácie civilistov z obsadených území boli schválené na najvyšších sovietskych miestach v septembri 1944 a mali slúžiť predovšetkým ako prostriedok na získanie nových pracovných síl, nahrádzajúcich tie, ktoré Sovietsky zväz stratil vo vojne.

Väčšina deportovaných československých občanov bola umiestňovaná v táboroch nútených prác na Donbase a Kaukaze, kde väzni pracovali v baniach, na stavbách, v priemysle a v lesoch. Postup Červenej armády, resp. zložiek NKVD pri zadržaní a transporte civilného obyvateľstva možno rozdeliť na hromadné a individuálne internácie. Pri hromadných slúžil ako zámienka výkon práce (napr. stavebných), pri individuálnej internácii bola obeť zvyčajne predvolaná kvôli podaniu informácie, na krátky výsluch, tlmočenie atď. Často dochádzalo k náhodnému a svojvoľnému vytipovaniu osoby, ktorú bez udania dôvodu vojaci Červenej armády alebo príslušníci NKVD nezákonne zadržali a odsúdili. Tu sa najlepšie uplatnil berijovský princíp „*chyťte člověka, my si ho už odsúdíme*“.

Centrálna vláda mala s odvečením problém, aj pre sťažnosti manželiek, ktorú riešilo Ministerstvo Zahraničných vecí v Prahe, preto vyjednávala so sovietskymi návraty svojich občanov z gulagov.

Peter Olešák

Z pripravovanej publikácie o Kostole sv. Bartolomeja

FARSKÉ OZNAMY
Druhá cezročná nedeľa
20. január 2019

Liturgický kalendár:

Pondelok: Svätej Agnesy, panny a mučenice, spomienka
 Štvrtok: Svätého Františka Saleského, biskupa a učiteľa Cirkvi, spomienka
 Piatok: **Obrátenie svätého Pavla, apoštola, sviatok**
 Sobota: Svätých Timoteja a Títa, biskupov, spomienka
NEDEĽA: 3. cezročná nedeľa

Časy a úmysly sv. omši:

PO	21.1.	Hniezdne	18.00	+ Ján a Ladislav Pavelčík
UT	22.1.	Forbasy	17.00	+ Ján, Mária a Viliam Zamkovský
ST	23.1.	Hniezdne	18.00 - pre deti	+ z rodiny Hruška a Marchevka
ŠT	24.1.	Forbasy	17.00	+ Mária Galarovičová
PIA	25.1.	Hniezdne	18.00 - pre mládež	ZBP Milan, Ján, Michal a Miroslav (Fecenko)
SO	26.1.	Hniezdne	18.00 - vigilijná	+ Peter Sipko
NE	27.1.	Forbasy	9.00	PRO POPULO / za veriach farnosti
		Hniezdne	10.30	+ Mária a Matej Oleschák

- ♦ TÝŽDEŇ MODLITBU ZA JEDNOTU KREŠŤANOV (A V NAŠEJ FARNOSTI TÝŽDEŇ MODLITIEB ZA SUSEDOV) bude od **18.-25. januára**.
- ♦ ODPUST SV. DOROTY vo Forbasoch budeme sláviť v **nedeľu 3. februára o 9.00**, aj IPSA DIE v stredu **6. februára o 17.00**.
- ♦ ZVONČEK: Minulú nedeľu 13.1.2019 bolo v "zvončeku" darované: vo **Forbasoch** 217 ks darov v sume 193,57€ priemerne jeden dar vo výške **89 centov**, v **Hniezdom** 531 ks darov v sume 357,1€ priemerne jeden dar vo výške **67 centov**.
- ♦ DARY: Bohuznami poslali na účet farnosti **100€**. Z pohrebu Petra Sipka darovali **70€**. Pán Boh zaplať!

DARUJ NA KOSTOL 1% ZO SVOJICH PRÍJMOV

Ak darujem týždenne	Mesačne je to	Potom by to znamenalo, že mám mesačný príjem	Ak mám mesačný príjem	Mesačne by som mohol darovať	Týždenne to vychádza
1% (percento)			100%		
1 cent	4 centy	4€	100%	1 cent	1 cent
2 centy	8 centov	8€	80%	8 centov	2 centy
5 centov	20 centov	20€	20%	20 centov	5 centov
10 centov	40 centov	40€	40%	40 centov	10 centov
20 centov	80 centov	80€	80%	80 centov	20 centov
50 centov	2€	200€	200%	2€	50 centov
1€	4€	400€	400%	4€	1€
2€	8€	800€	800%	8€	2€
5€	20€	2 000€	2 000%	20€	5€

Načo sú farnosti potrebné peniaze? Na prevádzku, udržiavanie a opravy kostola, pastoračného centra, či fary. **Ako to realizovať?** Ak platí, že 10% príjmov mi nepatrí (a mám to rozdať), **darujem na kostol, do zvončeka, aspoň 1% zo svojho mesačného príjmu. Čo je to mesačný príjem?** Je to mesačná výplata, dôchodok, dávka. **Nie je to veľa?** Na bežnú spotrebu (aj denne) mŕňame oveľa viac: Napr. balíček cigariet stojí približne 3€, pivo priemerne 1€, káva v kaviarni aj 2€,

lístok do kina 5€, mesačný účet za telefón a internet je vo výške... **Koľko je 1% z príjmov?** Ak mám príjem napr. **400€** mesačne, môžem mesačne darovať **4€** na kostol, teda 4 nedele v mesiaci po **1€**, ak mám príjem **800€**, 4 nedele v mesiaci po **2€**... **Ak by každý dospelý daroval 1% z príjmov, neboli by potrebné mesačné ani špecializované farské zbierky. Ď a k u j e m e !**